

11. 4. 2019

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Převod podílu ve společnosti s ručením omezeným a jeho důsledky pro některá práva společníků

Cílem tohoto článku je rozebrat důsledky převodu podílu ve společnosti s ručením omezeným pro právo společníka na výplatu podílu na zisku a pro právo společníka dovolávat se neplatnosti usnesení valné hromady ve světle usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 27 Cdo 1499/2017.

Podíl jako předmět právních vztahů

Zákon č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), v platném znění (dále jen „**ZOK**“) vymezuje podíl v § 31 obecně jako účast společníka v obchodní korporaci a práva a povinnosti z této účasti plynoucí. Podíl společníka ve společnosti s ručením omezeným (dále jen „**společnost**“) je tak především soubor práv a povinností, která společníkovi vyplývají z jeho účasti na společnosti. Práva společníka plynoucí z jeho účasti na společnosti se dělí především na práva peněžitá (mezi která patří právo společníka na výplatu podílu na zisku) a na práva nepeněžitá (mezi která patří právo společníka dovolávat se neplatnosti usnesení valné hromady).

V rámci práv plynoucích z účasti na společnosti je nutné dále rozlišovat mezi obecnými oprávněními a konkrétními subjektivními právy (pohledávkami) vzniklými z účasti ve společnosti. Jedním z obecných oprávnění společníka plynoucích z jeho účasti na společnosti je právo společníka podílet se na zisku společnosti. Naproti tomu rozhodne-li valná hromada společnosti o rozdělení zisku za účetní období roku 2018, vzniká společníkovi konkrétní subjektivní právo, tedy pohledávka na výplatu podílu na zisku za účetní období roku 2018.[1]

Zákonná definice podílu je vystavena na tzv. principu celistvosti podílu, z níž vyplývá, že s jednotlivými obecnými oprávněními vyplývajícími z účasti společníka na společnosti nelze samostatně disponovat (tj. nelze tedy např. postoupit třetí osobě právo domáhat se neplatnosti jakýchkoliv usnesení valné hromady společnosti).[2]

Důsledky převodu podílu pro právo na výplatu podílu na zisku

Nejvyšší soud České republiky se ve svém usnesení sp. zn. 27 Cdo 1499/2017 ze dne 10. října 2018 (dále jen „**Usnesení**“) zabýval situací, kdy došlo k převodu podílu ve společnosti poté, kdy valná hromada přijala rozhodnutí o rozdělení zisku, avšak ještě předtím, než byl společníkům podíl na zisku vyplacen. V takovém případě pohledávka na výplatu podílu na zisku za konkrétní účetní období **přechází na nabyvatele podílu.**

Pokud by pohledávka na výplatu podílu na zisku neměla přejít v rámci převodu podílu, je nutné ji „vyčlenit“, a to prostřednictvím samostatného právního jednání. V takové situaci se nabízí především možnost pohledávku na výplatu podílu na zisku „vyčlenit“ prostřednictvím výslovného ujednání ve smlouvě o převodu podílu, že pohledávka na výplatu podílu na zisku s převodem podílu nepřechází a jejím věřitelem zůstává původní společník společnosti. Zda je takový postup možný však zůstává v současnosti otázkou. V komentářové literatuře[3] ani mezi odbornou veřejností[4] neexistuje ohledně této otázky shoda.

Argument podporující dovolenost tohoto postupu lze spatřovat ve skutečnosti, že pohledávka na výplatu podílu na zisku tvoří samostatnou věc ve smyslu zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“), která je jako taková způsobilá být předmětem právních vztahů, a se kterou lze tudíž samostatně nakládat. Takovou pohledávku lze především postupovat na jiné osoby. Princip celistvosti podílu legislativně vyjádřený v § 31 ZOK se bez dalšího vztahuje pouze na abstraktní práva plynoucí z podílu, nikoliv však již na jednotlivá subjektivní práva vzniklá z účasti ve společnosti (tj. ze souhrnu abstraktních práv společníka společnosti). „Vyčlenění“ pohledávky na výplatu podílu na zisku prostřednictvím smluvního ujednání lze považovat za určitou formu (negativní) dispozice s pohledávkou na výplatu podílu na zisku, což by nasvědčovalo tomu, že tento postup je možný. Nezbyvá však než vyčkat než se otázkou bude ve své rozhodovací praxi zabývat Nejvyšší soud České republiky, jelikož judikatura, která by poskytovala jednoznačnou odpověď, doposud neexistuje.

Další možností, jak zabránit přechodu pohledávky na výplatu podílu na zisku s převáděným podílem, je postoupit takovou pohledávku na (nejlépe spřízněnou) třetí osobu před tím, než dojde k samotnému převodu podílu s tím, že po uskutečnění převodu podílu dojde následně k postoupení pohledávky na výplatu zisku zpět na převodce podílu. V případě tohoto postupu je však již třeba brát v potaz případné daňové důsledky, které by postoupení pohledávky mohlo mít.

Důsledky převodu podílu pro právo společníka dovolávat se neplatnosti usnesení

Nejvyšší soud ČR se v Usnesení dále zabýval i důsledky převodu podílu ve společnosti pro právo společníka dovolávat se neplatnosti usnesení valné hromady. Jelikož se stejně jako v případě práva na výplatu podílu na zisku jedná o právo spolutvořící podíl ve smyslu § 31 ZOK, na nabyvatele přechází v případě převodu podílu právo dovolávat se neplatnosti usnesení valné hromady **ve stavu, v jakém toto právo svědčilo převodci.**

Nabyvatel tak vstupuje ve vztahu k právu dovolávat se neplatnosti usnesení valné hromady do postavení svého předchůdce, tedy převodce. Převod podílu ve společnosti tak nemá vliv na běh subjektivní tříměsíční lhůty pro dovolání se neplatnosti rozhodnutí valné hromady společnosti ve smyslu § 191 ZOK. Došlo-li tedy po přijetí usnesení valné hromady k převodu podílu ve společnosti dříve, než došlo k uplynutí zmíněné lhůty, na délce lhůty se nic nemění a její běh skončí tři měsíce poté, kdy se o usnesení valné hromady dozvěděl nebo mohl dozvědět převodce.

Na nabyvatele se ve vztahu k právu dovolávat se neplatnosti usnesení valné hromady vztahují i ostatní zákonná omezení, a to především § 192 odst. 2 ZOK, dle kterého se nelze dovolávat neplatnosti usnesení valné hromady společnosti, pakliže na této valné hromadě proti usnesení nebyl podán protest. I pro nabyvatele podílu platí, že se může dovolávat neplatnosti usnesení valné hromady, aniž by byl podán protest proti usnesení valné hromady v případě, kdy důvody pro neplatnost usnesení valné hromady nebylo možné na této valné hromadě zjistit.

Závěr

Pohledávka na výplatu podílu na zisku přechází v případě, kdy došlo k přijetí usnesení o rozdělení zisku a následnému převodu podílu před tím, než došlo k výplatě podílu na zisku, na nabyvatele. Měli převodce zájem, aby zůstal věřitelem pohledávky na výplatu podílu na zisku, je nutné před samotným převodem podílu nebo v rámci smlouvy o převodu podílu učinit příslušné kroky, kterým toho bude docíleno, tedy buď pohledávku na výplatu podílu na zisku z přechodu práv v rámci převodu podílu ve společnosti „vyčlenit“ prostřednictvím smluvního ustanovení, nebo ji postoupit na třetí osobu. V případě postupu formou „vyčlenění“ pohledávky na výplatu podílu na zisku však doposud neexistuje jednotný názor na přípustnost tohoto postupu a je nutné vyčkat na příslušnou judikaturu Nejvyššího soudu České republiky.

Právo dovolávat se neplatnosti usnesení valné hromady přejímá nabyvatel ve stavu, v jakém svědčilo převodci podílu. Případný převod podílu tedy nemá vliv na běh subjektivní lhůty pro dovolání se neplatnosti usnesení valné hromady společnosti, která běží od okamžiku, kdy se o přijetí usnesení dozvěděl nebo mohl dozvědět převodce podílu.

František Schirl

[Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář](#)

Florentinum
Na Florenci 15
110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 385 333

Fax: +420 225 385 444

e-mail: wl@weinholdlegal.com

---

[1] ČERNÁ, S. [Účast v obchodní korporaci]. In: ČERNÁ, S., ŠTENGLOVÁ, I., PELIKÁNOVÁ, I. a kol. Právo obchodních korporací. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015. s. 129.

[2] ŠTENGLOVÁ, Ivana, HAVEL, Bohumil, CILEČEK, Filip, KUHN, Petr, ŠUK, Petr. § 31 [Vymezení podílu]. In: ŠTENGLOVÁ, Ivana, HAVEL, Bohumil, CILEČEK, Filip, KUHN, Petr, ŠUK, Petr. Zákon o obchodních korporacích. 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017, s. 73.

[3] Viz tamtéž, s. 307. Opačně POKORNÁ, Jarmila. § 31 [Vymezení podílu]. In: LASÁK, Jan, POKORNÁ, Jarmila, ČÁP, Zdeněk, DOLEŽIL, Tomáš. Zákon o obchodních korporacích. Komentář. I. díl. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 259.

[4] Viz Caska, O. „Převod podílu ve společnosti s ručením omezeným a jeho vliv na výplatu podílu na zisku“ dostupném na stránkách www.epravo.cz. Opačně Žíla, M. „K převodu podílu ve společnosti s ručením omezeným a možnosti vyloučení přechodu výplaty konkrétního podílu na zisku na nabyvatele podílu“ dostupném na stránkách www.epravo.cz.

Další články:

- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Problematické aspekty změn v úpravě odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 29.: Jednání za s.r.o. – jednatelé](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy](#)
- [Když korporátní neshody nestačí: soudní zásah do účasti společníka jako krajní řešení](#)
- [Do 5 milionů EUR bez prospektu cenných papírů - novela ZPKT!](#)
- [Význam doplacení úvěru při přezkumu posouzení úvěruschopnosti](#)